

Meest gestelde vragen

1. Wat is een ecologische hoofdstructuur?

Dit is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, ontwikkeld en vastgesteld door de Provincie. De ecologische hoofdstructuur is opgebouwd uit kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindingszones en heeft als doel de instandhouding en ontwikkeling van een soortenrijke natuur (biodiversiteit) en het tegengaan van versnippering.

Eén van de doelstellingen van het project nieuwe Dordtse Biesbosch is de realisatie van een verbindingszone tussen de Sliedrechtse en de Dordtse Biesbosch, waardoor het Biesbosch-ecosysteem wordt versterkt.

Dit ecosysteem betreft het natuurtype “zoet-klei-oermoeras’ en bestaat voornamelijk uit natte rietlanden.

2. Via de uiterwaarden aan de westzijde van de Nieuwe Merwede zijn de Sliedrechtse en de Dordtse Biesbosch al verbonden. Waarom moet de Noorderdiepzone dan ook een ecologische verbinding gaan vormen?

Voor vissen kan de Merwede prima als verbinding functioneren, maar voor dieren die leven op het land niet. Dit komt omdat:

- de oevers erg smal zijn en aan beide zijde verstoring kennen (drukke wegen en intensieve scheepvaart);
- de oevers op verschillende plaatsen onderbroken worden door havens en wegen, die ook weer voor verstoring zorgen;
- de begroeiing op de oever vooral bestaat uit droge rietruigte en wilgenbos. Goed ontwikkelde moerasvegetaties die noodzakelijk zijn voor de migraties van de fauna zijn hooguit plaatselijk aanwezig.

3. Wat betekent deze doelstelling voor de inrichting van het plangebied?

Om de verbinding geschikt te maken als leefomgeving van de beoogde diersoorten, die bij de zogenaamde “Biesboschnatuur” horen, moet een doorlopende waterstructuur (Noorderdiep) met langzij een natte rietmoeraszone van minimaal 50 m breed gerealiseerd te worden.

Langs deze zone (tussen Noorderdiep en Zuidbuitenpoldersekade) dienen enkele kleinere en één groter rust- en leefgebied (ca. 50 ha) gerealiseerd te worden.

Dit grote leefgebied (stapsteen) wordt in de Zuidbuitenpolder gerealiseerd. Hier wordt het waterpeil ca. 60 cm verhoogd, waardoor enkele lager gelegen delen (met name langs de Zeedijk) permanent nat zullen blijven, terwijl de iets hoger gelegen delen met de seizoenswisselingen natter of droger zullen zijn. Hierdoor ontstaan grote oppervlaktes rietland, waar de beoogde doelsoorten zich thuis zullen voelen.

4. Welke diersoorten komen hierop af?

De doelsoorten die we op het oog hebben zijn o.a. de bever, de Noordse woelmuis, de Blauwborst, de Grote karekiet en de Kleine modderkruiper.

Daarnaast is het zo dat bepaalde specifieke dieren weliswaar worden genoemd als doelsoort, maar zij staan vooral symbool voor een bepaald type en kwaliteit leefomgeving (habitat) waar meer soorten gebruik van (kunnen) maken. Het inrichten van de verbindingzone naar de eisen van een specifiek dier is een aanwijzing om wat voor natuurtype met bijbehorende kwaliteit en kwantiteit het gaat. Binnen dit natuurtype is ruimte voor verschillende soorten planten en dieren die thuis horen in de Biesbosch.

5. Worden deze dieren niet verstoord door recreatief medegebruik?

Een tweede doelstelling is het verbeteren van de recreatieve mogelijkheden op het eiland van Dordrecht. Het klopt dat dit strijdigheden kan opleveren met de ecologische doelstelling.

Door het instellen van een recreatieve zonering kunnen de leefgebieden van de meer verstoring gevoeligere diersoorten vrijgehouden worden van recreatieve verstoring. Hierbij geldt dat hoe voorspelbaarder de verstoringbron, hoe geringer de kans op verstoring. Met andere woorden - de fauna went aan een bepaald soort verstoring, mits deze een herhaaldelijk vast patroon heeft. Fietsers leveren bijvoorbeeld minder verstoring dan kanoërs. Door de vernatting van het plangebied zijn de verstoringen langs de wandelroutes voorspelbaar en kan deze gericht worden beperkt.

Voor de meest verstoring gevoelige soorten is een aaneengesloten verstoringvrij gebied van minimaal 25 ha. nodig (Zuidbuitenpolder).

6. Waar mogen recreanten komen?

Buiten de ecologische verbinding (tussen Noorderdiep en Zuidbuitenpoldersekade) en de stapsteen nemen de recreatieve mogelijkheden toe. Concreet betekent dit dat in het westelijk en het oostelijk deel van het plangebied, dan met name vanwege de ligging van een kabel- en leidingenstrook droog moet blijven en geschikt is voor meer intensief recreatief gebruik.

De westelijk gelegen Hania's polder blijft ook droger vanwege de politieke wens het plangebied minder nat te maken dan oorspronkelijk bedoeld. Deze polder ligt direct tegen het stedelijk gebied, waardoor kansen ontstaan om hier de eerste recreatieve druk op te vangen. Dit zal ook een vertrekpunt zijn van waaruit de rest van het natuurgebied (fietsend, wandelend, te paard) verkend kan worden.

7. Komen er geen muggen?

In natte natuurgebieden komen vooral dansmuggen en moerassteekmuggen voor. Dansmuggen steken niet en veroorzaken daardoor weinig overlast. Moerassteekmuggen steken wel maar leven in beschut liggende, opdrogende wateren. Rietmoerassen zijn bij deze soorten veel minder in trek, maar er kunnen wel muggen in voorkomen.

Er worden maatregelen genomen om de het aantal muggen zoveel mogelijk te beperken. Muggen leven vooral in stilstaand water. In dit gebied wordt juist stromend water nagestreefd.

Door de leefgebieden van vooral in het water levende diersoorten die graag muggenlarven eten (vissen, amfibieën en waterinsecten) te optimaliseren, kan de muggenpopulatie ook op

natuurlijke wijze worden beperkt.

Door de voor migratie benodigde verbindende elementen (ruigte en bossen) tussen het stedelijk gebied en het natuurgebied te voorkomen, kan worden tegen gegaan dat de muggen de bebouwing bereiken. Open stukken grasland worden vrijwel nooit overgestoken.

8. Hoe voorkomen we dat er een grote populatie ganzen neerstrijkt?

Ganzen zoeken voedsel met name op kort grasland direct grenzend aan waterpartijen. Ook jong riet is bij ganzen in trek, wat een risico vormt voor de ontwikkeling van de geplande rietpartijen. Met name in de eerste jaren vraagt dit om extra aandacht van de beheerders. Dit probleem is bij de beoogde beheerders zeer goed bekend.

9. Hoe wordt de waterkwaliteit op het eiland van Dordrecht verbeterd?

De derde doelstelling is het verbeteren van de waterhuishouding en de waterkwaliteit op het eiland van Dordrecht. Momenteel bevindt zich aan de zuidzijde van het plangebied het Johannes Visgemaal in de Elzen. Dit gemaal laat rivierwater het bestaande landbouwgebied in en uit, waardoor de uiteinden van het gebied een slechte doorspoeling hebben. Hierdoor is er ook nauwelijks doorspoeling van de watergangen mogelijk, waardoor er geen sprake is van een optimale waterkwaliteit.

Om deze situatie te verbeteren wordt aan de oostzijde van het plangebied, bij de Oosthaven, een nieuwe waterinlaat gerealiseerd. Door middel van een hevel wordt rivierwater het plangebied ingelaten.

Dit water komt eerst in een bezinkplas van ca. 5,5 ha en 1,5 meter diep, waar de grootste slibdeeltjes (nutriënten) kunnen bezinken. Vervolgens stroomt zij langs watergangen met rietoevers (helofytenfilter), waarbij het water op natuurlijke wijze verder wordt gezuiverd. Hierna wordt het water verdeeld in drie stromen.

1. naar bestaand landbouwgebied
2. naar te realiseren natuurgebied Noorderdiepzone
3. naar stedelijk gebied (Sterrenburg)

Waterstroom 1 en 2 worden vervolgens weer uitgelaten bij het bestaande J. Visgemaal bij het Zuid-Maartensgat op het Hollandsch Diep en stroomt 3 bij het oostelijk gelegen gemaal Staring en het gemaal Stadspolders. Op deze manier wordt het hele gebied volledig doorgespoeld met gezuiverd water.

10. Krijgen we in de natuurkern geen stilstaand water en daardoor een slechte waterkwaliteit (algenbloei/botulisme)

Deze twee plagen (blauwalg en botulisme) treden op als de waterkwaliteit slecht is (warm en zuurstofarm water).

Watercirculatie is dus een zeer belangrijke maatregel om deze plagen te voorkomen. Binnen de natuurkern is watercirculatie mogelijk door de inzet van de twee bestaande Bosmanmolens. Bij calamiteiten kan tevens het gehele natuurgebied doorgespoeld worden door de realisatie van de nieuwe inlaat.

In de natuurkern wordt op de plaatsen waar permanent blijft staan de bovenste voedingsrijke grondlaag (bouwvoor) verwijderd. Deze ingreep vermindert de kans op waterverontreiniging.

Tot slot wordt het bij de Oosthaven ingelaten rivierwater eerst gezuiverd in een bezinkplas en stroomt zij vervolgens langs natuurvriendelijke oevers door het plangebied, waardoor het water verder wordt gezuiverd.

Met deze maatregelen wordt de kans op botulisme en/of blauwalgen nihil.

11. Wie gaat het onderhoud doen?

Staatsbosbeheer, het Parkschap Nationaal Park de Biesbosch, het Waterschap Hollandse Delta en de gemeente Dordrecht zijn de beoogde beheerders van het plangebied.

Hierbij zal de gemeente het Fietspad 220 over de Zuidbuitenpoldersekade gaan onderhouden. Het Waterschap gaat de hoofdwatervgangen en haar oevers beheren.

Staatsbosbeheer gaat ca. 180 ha. natuurgebied gaan beheren, waarbij de nadruk ligt op de ecologische (natuur) doelstelling. Hier is de recreant slechts te gast.

Het Parkschap zal ca. 150 ha. aan natuurgebied gaan beheren, waarbij de nadruk ligt op de recreatieve doelstelling.

12. Heeft Staatsbosbeheer wel voldoende financiële middelen voor dit onderhoud?

Staatsbosbeheer ontvangt van het Rijk een vergoeding voor het beheer en onderhoud van het natuurgebied op basis van de beoogde natuurdoeltypen. De betreffende delen van de Nieuwe Dordtse Biesbosch zijn aangewezen als ecologische hoofdstructuur en worden uit deze middelen gefinancierd.

13. Wat voor rol krijgen ondernemers?

Dit is nog onvoldoende scherp. Het zal als aandachtspunt worden meegenomen in de verdere planuitwerking.

14. Mogen agrariërs het onderhoud doen?

Hierbij dient onderscheid gemaakt te worden tussen agrarisch natuurbeheer en particulier natuurbeheer. Bij agrarisch natuurbeheer ligt de nadruk op de agrarische functie. De boer ontvangt een vergoeding voor de kosten van het houden van bijv. weidevogels.

Bij particulier natuurbeheer weegt de natuur het zwaarst. Hiervoor ontvangt de beheerder een onderhoudsvergoeding. Mogelijkheden worden geïnventariseerd in overleg met de beoogde beheerders.

15. Mogen de mensen met honden in het gebied?

Nee, dit verstoort de beoogde natuur (natuursoorten). Op dit moment zijn er voldoende uitlaatmogelijkheden in de reeds aangelegde gebieden (Elzen en Louisa- en Cannemanspolder).

17. Worden er afschotvergunningen verleend voor de neerstrijkende ganzen?

Dit wordt in een later stadium van het planproces beoordeeld.

18. Is er een beheerplan gemaakt?

Nog niet. Deze wordt in samenspraak met de beoogde beheerders opgesteld en maakt onderdeel uit van het definitieve ontwerp dat maart/april voorgelegd wordt aan het College.

19. Is er gedacht aan een kanoroute?

Ja, er is gekeken naar de mogelijkheden voor kanoërs binnen het plangebied van de Noorderdiepzone. De rietzones, die seizoen afhankelijk natter of droger zijn, lenen zich niet voor kanoërs.

Het Noorderdiep is daar in principe voor geschikt, maar hier geldt een gebruiksbeperking omdat het Noorderdiep binnen de ecologische verbindingszone ligt, tussen de twee Biesbosschen. Kanoërs hebben daarbij een te sterk versturende invloed op de beoogde natuurdoelsoorten.